

ÇEMBERDE ÇEVRE, DAİREDE ALAN - 3

(ÇEMBERİN ÇEVRESİ - DAİRENİN, DAİRE DİLİMİNİN, DAİRE KESMESİNİN VE HALKANIN ALANI - ÇEMBERDE BENZERLİK - DEĞERLENDİRME)

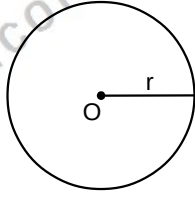
ÇEMBERİN ÇEVRESİ VE DAİRENİN ALANI

O merkezli bir çemberin çevresi,

$$\text{Çevre} = 2 \cdot \pi \cdot r$$

O merkezli bir dairenin alanı,

$$\text{Alan} = \pi \cdot r^2 \text{ dir.}$$

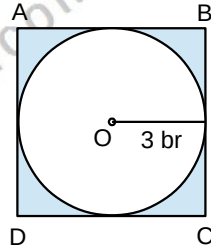
Örnek...1 :

Çapı 4 birim olan bir dairenin yarı çevresi ve alanının sayısal değerleri toplamı kaçtır?

6π

Örnek...2 :

ABCD karesine içten teğet olan O merkezli 3 birim yarıçaplı çember ile kare arasında kalan taralı alan kaç birim karedir?

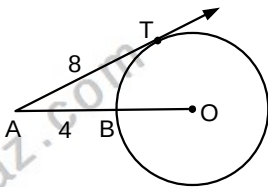
$$36 - 9\pi$$

Örnek...3 :

[AT, O merkezli çembere T de teğettir.

$$|AT| = 8 \text{ birim}$$

$|AB| = 4$ birim Olduğuna göre, çemberin çevresi kaç birimdir?

$$12\pi$$

DAİRE DİLİMİ ALANI VE YAY UZUNLUĞU

O merkezli r yarıçaplı

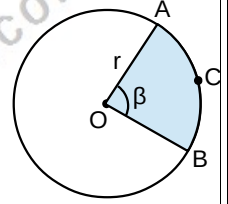
dairede $m(\widehat{AOB}) = \beta^\circ$

olacak şekilde taralı daire diliminin alanı,

$$\text{Daire Dilim Alanı} = \pi \cdot r^2 \cdot \frac{\beta}{360^\circ}$$

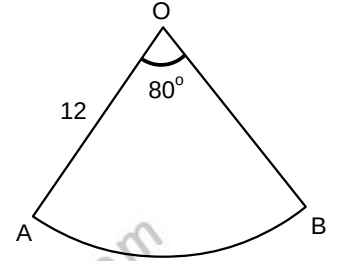
ACB çember yayının uzunluğu,

$$|\widehat{ACB}| = 2 \cdot \pi \cdot r \cdot \frac{\beta}{360^\circ} \text{ dir.}$$

Örnek...4 :

O merkezli 12 cm yarıçaplı 80° lik daire diliminin çevresi kaç cm dir?

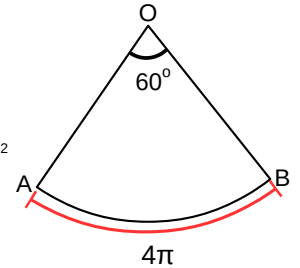
$$24 + \frac{16\pi}{3}$$

Örnek...5 :

O merkezli 60° lik daire diliminde

$$|\widehat{AB}| = 4 \cdot \pi \text{ daire}$$

diliminin alanı kaç cm^2 dir?

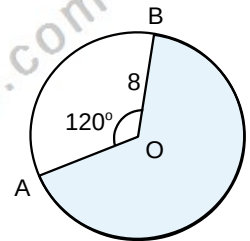

$$24\pi$$

Örnek...6 :

M merkezli 8 birim yarıçaplı çemberde

$m(\widehat{AOB}) = 120^\circ$ ise taralı daire diliminin alanı kaç birim karedir?

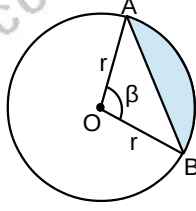
$$\frac{128\pi}{3}$$

ÇEMBERDE ÇEVRE, DAİREDE ALAN – 3

(ÇEMBERİN ÇEVRESİ – DAİRENİN, DAİRE DİLİMİNİN, DAİRE KESMESİNİN VE HALKANIN ALANI – ÇEMBERDE BENZERLİK – DEĞERLENDİRME)

DAİRE KESMESİ ALANI

O merkezli r yarıçaplı dairede $m(\widehat{AOB})=\beta^\circ$ olacak şekilde taralı daire kesmesinin alanı, diliminin alanından AOB üçgen alanı çıkarılmasıyla bulunur

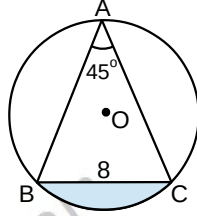
$$\text{Daire Kesmesi Alanı} = \pi \cdot r^2 \cdot \frac{\beta}{360^\circ} - \frac{1}{2} \cdot r^2 \cdot \sin \beta$$

Örnek...7 :

ABC üçgeninin çevrel çemberi çizilmiştir.

$$m(\widehat{BAC})=45^\circ$$

$|BC|=8$ br olduğuna göre, taralı alan kaç birim karedir?

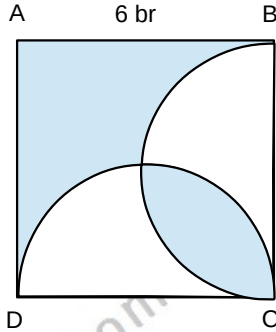

$$8\pi - 16$$

Örnek...8 :

ABCD karesinin içine [CD] ve [BC] çaplı yarım çemberler çizilmiştir.

$|AB|=6$ br olduğuna göre, taralı alanlar toplamı kaç birim karedir?

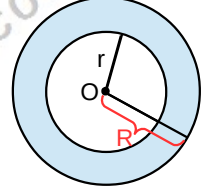

$$18$$

DAİRE HALKASININ ALANI

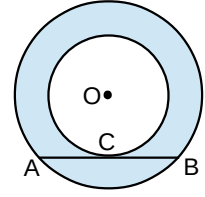
O merkezli r ve R yarıçaplı iki çember arasında kalan daire halkasının alanı,

$$\text{Halka Alanı} = \pi \cdot (R^2 - r^2) \text{ dir.}$$

Örnek...9 :

Merkezleri ortak iki çemberden birine teğet diğerine kiriş olan [AB] doğru parçasının uzunluğu 20 birim olduğuna göre halka alanı kaç birim karedir?

$$100\pi$$

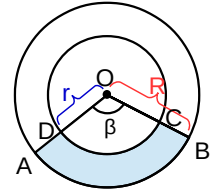
HALKA DİLİMİNİN ALANI

O merkezli r ve R yarıçaplı iki çember arasında kalan daire halkasının diliminin alanı,

$$\frac{|\widehat{CD}|}{|\widehat{AB}|} = \frac{r}{R}$$

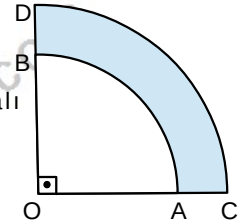
$$\text{Taralı Alan} = \pi \cdot (R^2 - r^2) \cdot \frac{\beta}{360^\circ}$$

$$\text{Taralı Alan} = \frac{|\widehat{AB}| + |\widehat{CD}|}{2} \cdot (R - r) \text{ dir.}$$

Örnek...10 :

O merkezli iki çeyrek dairenin yarı çapları 8 br ve 10 br dir. Buna göre taralı alan kaç birim karedir?

$$9\pi$$

ÇEMBERDE ÇEVRE, DAİREDE ALAN - 3

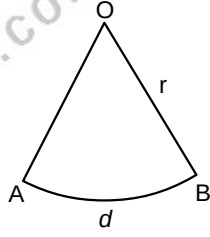
(ÇEMBERİN ÇEVRESİ - DAİRENİN, DAİRE DİLİMİNİN, DAİRE KESMESİNİN VE HALKANIN ALANI - ÇEMBERDE BENZERLİK - DEĞERLENDİRME)

DAİRE DİLİMİNİN ALANI - 2

O merkezli r yarıçaplı daire dilimde

$|\widehat{AB}|=d$ ise

Dilim Alanı $=\frac{d \cdot r}{2}$ dir.

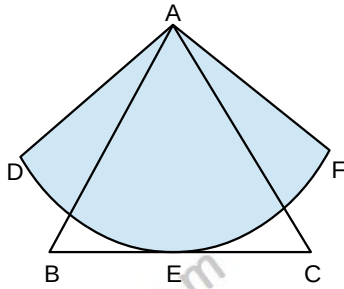

Örnek...11 :

A merkezli daire dilimine ABC eşkenar üçgeni E noktasında teğettir.

$|\widehat{AB}|=4\sqrt{3}$ br Ve DEF yayının uzunluğu 12

birim olduğuna göre, daire diliminin alanı kaç birim karedir?

36

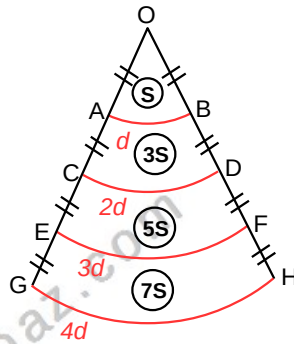
DAİREDE BENZERLİK

O merkezli daire diliminin $|\widehat{OG}|$ uzunluğunu eşit olarak bölen yay parçaları ile benzer daire dilimleri elde edilir.

$|\widehat{OA}|=|\widehat{AC}|=|\widehat{CE}|=|\widehat{EG}|$ ise

$|\widehat{AB}|=d$ $|\widehat{CD}|=2d$ $|\widehat{EF}|=3d$ $|\widehat{GH}|=4d$ olur.

Alanlar ise S, 3S, 5S, 7S, ... şeklinde oluşur.

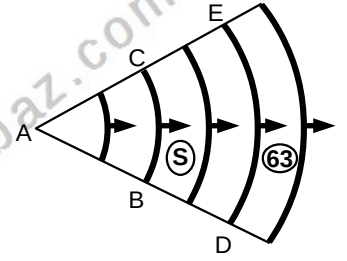
Örnek...12 :

A noktasından yayılan bir ses dalgası modeli şekilde verilmiştir.

$|\widehat{ED}|=14\pi$ m ve 63 m^2

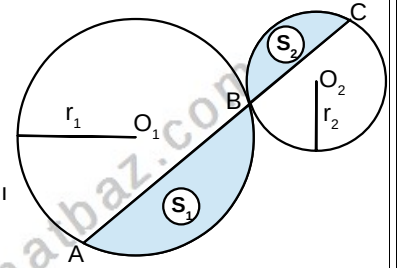
lik alan içinde bulunduğu halka diliminin alanı olmak üzere, S alanı ve $|\widehat{BC}|$ yay uzunluğu kaçtır? (iki dalga arası mesafe eşittir.)

35 br^2 ve 7π

O_1 ve O_2 merkezli çemberler B noktasında dıştan teğettir. $[AC]$ doğru parçası ile oluşan S_1 ve S_2 alanlı daire kesmeleri benzer olup şöyle kıyaslanırlar.

$$\text{a) } \frac{|\widehat{AB}|}{|\widehat{BC}|} = \frac{r_1}{r_2} \quad \text{b) } \frac{S_1}{S_2} = \left(\frac{r_1}{r_2}\right)^2$$

Örnek...13 :

O_1 ve O_2 merkezli çemberler B noktasında dıştan teğettir. Yarıçapları sırasıyla 8 cm ve 6 cm dir. $[AC]$ doğru parçası ile

oluşan S_1 ve S_2 alanları içlerinde buldukları bölgelerin alanları olmak üzere,

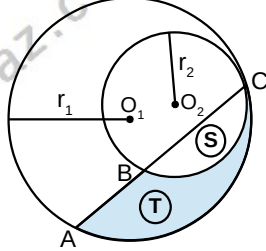
$\frac{S_1}{S_2}$ oranı kaçtır?

$\frac{16}{9}$

ÇEMBERDE ÇEVRE, DAİREDE ALAN - 3

(ÇEMBERİN ÇEVRESİ - DAİRENİN, DAİRE DİLİMİNİN, DAİRE KESMESİNİN VE HALKANIN ALANI - ÇEMBERDE BENZERLİK - DEĞERLENDİRME)

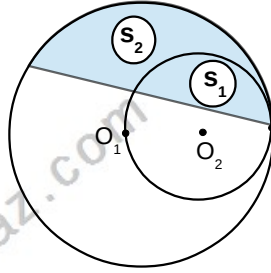
O_1 ve O_2 merkezli çemberler C noktasında içten teğettir. $[AC]$ doğru parçası ile oluşan S ve T alanlı daire kesmeleri benzer olup şöyle kıyaslanırlar.

a) $\frac{|AC|}{|BC|} = \frac{r_1}{r_2}$ b) $\frac{S}{S+T} = \left(\frac{r_2}{r_1}\right)^2$

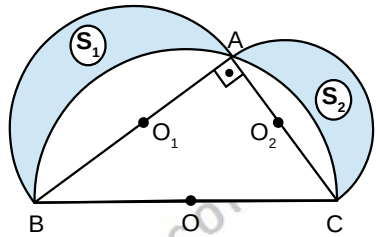
Örnek...14 :

Şekildeki O_2 merkezli çember O_1 merkezli çembere içten teğettir. S_1 ve S_2 içlerinde buldukları bölgelerin alanları ve $S_1+S_2=36 \text{ br}^2$ ise S_2 alanı kaçtır?

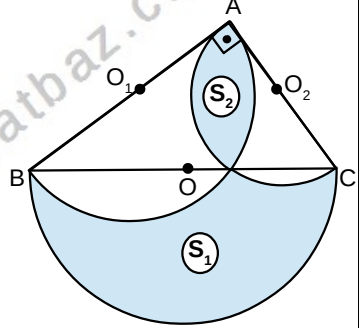

27

ABC dik üçgeninin kenarlarını çap kabul eden O , O_1 ve O_2 merkezli yarım çemberler çizilmiştir. $|AB|=c \text{ br}$, $|AC|=b \text{ br}$ ve $|BC|=a \text{ br}$ ise çemberler arasında kalan taralı alanlar toplamı $S_1+S_2 = \frac{b \cdot c}{2}$ dir.

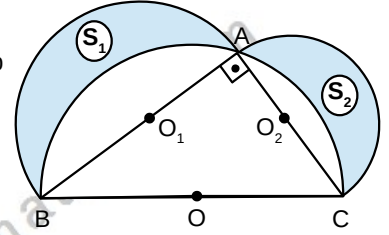

ABC dik üçgeninin kenarlarını çap kabul eden O , O_1 ve O_2 merkezli yarım çemberler çizilmiştir. $|AB|=c \text{ br}$, $|AC|=b \text{ br}$ ve $|BC|=a \text{ br}$ ise çemberler arasında kalan taralı alanlar farkı $S_1-S_2 = \frac{b \cdot c}{2}$ dir.

Örnek...15 :

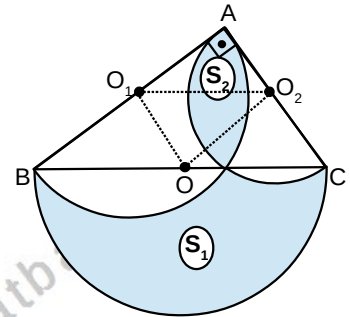
ABC dik üçgeninin kenarlarını çap kabul eden O , O_1 ve O_2 merkezli yarım çemberler çizilmiştir. A noktasının $[BC]$ ye uzaklığı 6 br ve $|AO|=7 \text{ br}$ ise S_1+S_2 taralı alanlar toplamı kaçtır?

35

Örnek...16 :

ABC dik üçgeninin kenarlarını çap kabul eden O , O_1 ve O_2 merkezli yarım çemberler çizilmiştir. , $m(\widehat{O_1O_2O})=30^\circ$ ve $|O_1O_2| \cdot |OO_2|=26 \text{ br}^2$ ise taralı alanlar farkı S_1-S_2 kaçtır?

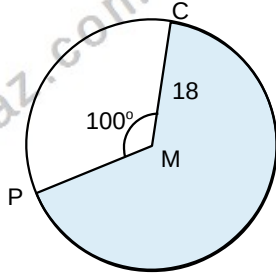
26

ÇEMBERDE ÇEVRE, DAİREDE ALAN – 3

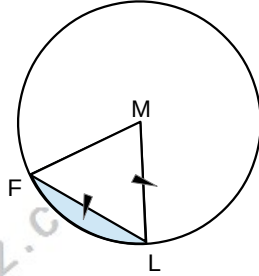
(ÇEMBERİN ÇEVRESİ – DAİRENİN, DAİRE DİLİMİNİN, DAİRE KESMESİNİN VE HALKANIN ALANI – ÇEMBERDE BENZERLİK – DEĞERLENDİRME)

DEĞERLENDİRME – 1

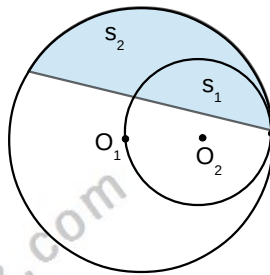
- 1) M merkezli 18 birim yarıçaplı çemberde $m(\widehat{PMC})=100^\circ$ ise taralı daire diliminin alanı kaç birim karedir?

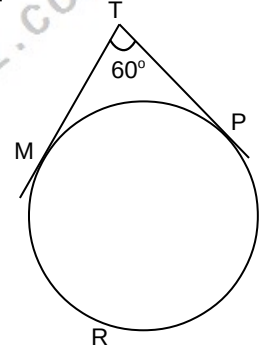
- 2) Şekildeki M merkezli çemberde $|ML|=|FL|$, $|FM|=12br$ olduğuna göre, taralı bölgenin alanı kaç birim karedir?

- 3) Şekildeki O_2 merkezli çember O_1 merkezli çembere içten teğettir. S_1 ve S_2 içlerinde buldukları bölgelerin alanları olmak üzere, $\frac{S_2}{S_1}$ kaçtır?

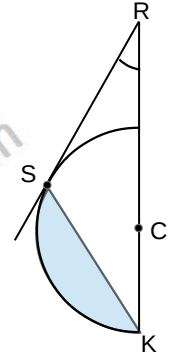

- 4) Şekildeki çemberde T noktasından çizilen teğetler çembere M ve P noktalarında değmektedir.

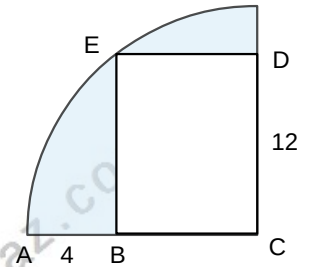
$m(\widehat{MTP})=60^\circ$,
 $|MRP|=40\pi$ br ise dairenin alanı kaç birim karedir?

- 5) Şekildeki C merkezli ve 6 birim yarıçaplı çemberde R noktasından çizilen teğet çembere S noktasında değmektedir.

$[MR]$, $\widehat{R}$ açısının açıortayı ise $m(\widehat{SRK})=30^\circ$ ise taralı bölgenin alanı kaç birim karedir?

- 6) Şekilde C çeyrek çemberin merkezi BCDE dikdörtgendir. $3 \cdot |AB|=|DC|=12br$ olduğuna göre taralı bölgenin alanı kaç birim karedir?

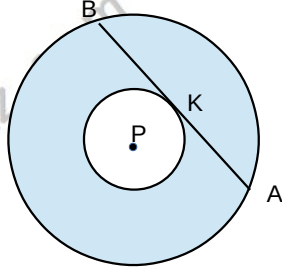

ÇEMBERDE ÇEVRE, DAİREDE ALAN - 3

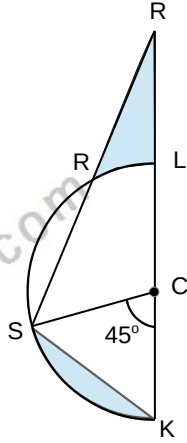
(ÇEMBERİN ÇEVRESİ - DAİRENİN, DAİRE DİLİMİNİN, DAİRE KESMESİNİN VE HALKANIN ALANI - ÇEMBERDE BENZERLİK - DEĞERLENDİRME)

DEĞERLENDİRME - 2

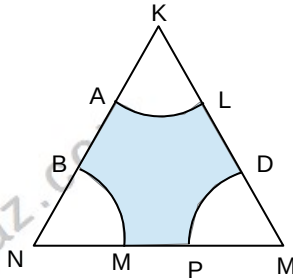
- 1) P iki çemberinde merkezidir. [BA] küçük çembere K noktasında teğet taralı bölgenin alanı 121π ise $|AB|$ kaç birimdir?

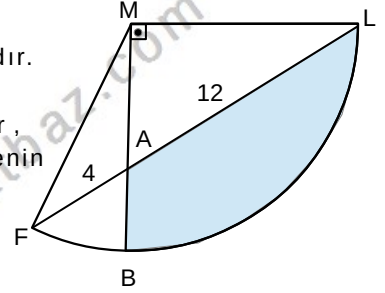
- 2) Şekildeki C merkezli yarım dairenin yarıçapı br dir. $|SR|=|SK|$, $m(\widehat{SCK})=45^\circ$ ve taralı bölgelerin alanları eşit olduğuna göre, $|LR|$ kaç birimdir?

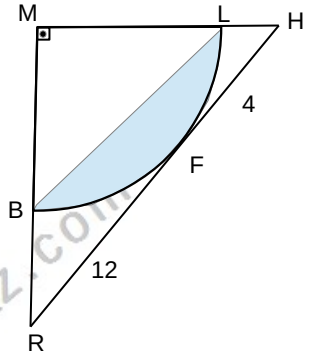
- 3) Şekildeki K,M,N eş çemberlerin merkezleridir. $|KL|=|LD|=3br$, $|MP|=|AB|+1=2br$ ise taralı bölgenin alanı kaç birim karedir?

- 4) FL M merkezli çemberin yayıdır. $[MB]\perp[ML]$, $3\cdot|FA|=|AL|=12br$, ise taralı bölgenin alanı kaç birim karedir?

- 5) Şekildeki RH, M merkezli daireye F noktasında teğettir. $3\cdot|FH|=|RF|=12br$, ise taralı bölgenin alanı kaç birim karedir?

- 6) Şekilde dıştan teğet çemberler verilmiştir. $|BC|=12br$ x ve y içlerinde buldukları bölgelerin alanları olmak üzere $2x^2-5xy-12y^2=0$ biliniyorsa $|AB|$ kaç birimdir?

